

Külföldi lapszemle.

Zeitschrift für das Realschulwesen 3—5 szám.

A 3-ik szám első cikke az 1908 jan. havában megtartott középiskolai enquêtről szól. Aztán Kaller Ernő *«Ein Vorschlag zur Reform (Vereinfachung) der Maturitätsprüfung an den Realschulen»* címe alatt a reáliskolai érettséginek könnyebbitését kívánja. Követeli, hogy a szóbeli vizsgálatot szüntessék meg, teljesen elegendőnek tartja az írásbeli vizsgálatot. Kívánatos volna azonban, ha az ifjak fizikából is írásbeli érettségi vizsgálatot tennének. E felfogását a folyóirat szerkesztősege nem osztja, mert ezzel a fizikába bizonyára igen belevinnék a matematikát. (Időközben meg is jelent az új osztrák érettségi szabályzat, ismertetve Magy. Pæd. 1908. máj. számban.)

Dr. Alois Würzner: *«Das deutsche Lesebuch für Realschulen»*. címe alatt azzal a kérdéssel foglalkozik, milyenek kell lennie egy a reáliskolák számára készülő olvasókönyvnek. A használatban lévők a reáliskola szükségleteinek nem felelnek meg, mert e könyvek úgy a gimnázium, mint a reáliskola számára készülnek, s nem juttatják teljes kifejezésre a különböző iskola típusok egész jelentőségét és szellemét. Würzner szerint a következő célokat kell egy a reáliskolák részére szóló olvasókönyvnek tartalmaznia.

Első sorban figyelemmel kell lennie a kedély (Gemüt) és fantázia művelésére, mert a reáliskola nem szakiskola, hanem szintén általános műveltséget nyújtó intézmény.

Az olvasmányokat ethikai szempontból kell meghatározni. Az olvasókönyvnek összeköttetésben kell állnia a többi tantárgyakkal, s mintegy középpontot képeznie, mely köré azok csoportosulnak. (Koncentráció). Minthogy az alsó reáliskolában a modern általános műveltségnek főleg a természettudományokon kell alapulnia, ennek az olvasókönyvben kifejezésre kell jutnia. Ez ma nem történik meg, mert az olvasókönyveket elsősorban filológusok csinálták még pedig gimnáziumok számára, ez pedig a klasszikus nyelveken nyugvó humanisztikus műveltségi ideált testesíti meg. A természettudományi olvasmányoknak nem szabad persze csak tárgyi szempontból készülniök ezeknek is a kedélyre és fantáziára kell hatniok. Különösen alaki tekintetben kell a reáliskolában nagy súlyt helyezni reájuk.

A felső reáliskolában is az a baj, hogy a koncentráció nincs meg. Igen nagy helyet foglalnak el a klasszikus irodalmak. Nem szabad azonban elfeledni, hogy az antik irodalom a reáliskolai tanulóknak csak egy forrás, melyből a modern kultúra hatalmas folyama támadt. Figyelemmel kell lenni itt is a természettudományokra egyrészt, másrészt

meg a modern irodalmakra, mert a reáliskola ezekre épített iskola. E szellemnek legyen kifejezője a reáliskola s ez nyilatkozzék meg egyik legfontosabb tanítóeszközében, az olvasókönyvben.

A 4-ik számban pæd. értekezés nincs.

Az 5-ik számban a folyóirat közli: «Vorschläge des Vereines «Die Realschule» und des «Wiener Neuphilologischen Vereines» in Angelegenheit der Mittelschulreform» címe alatt e két egyesületnek 1908. márc. 26-án tartott közös ülésén hozott határozatát egy új iskola-típus felállításáról. E határozatot petíció alakjában felterjesztették az osztrák közoktatásügyi miniszterhez megfontolás végett.

A felterjesztés lényege, hogy mivel a francia és angol nyelv ismerete nemcsak a különféle praktikus pályákhoz és általános műveltség megszerzéséhez szükséges, hanem minden egyetemi fakultáson a tudományok intenzívebb művelésére igen fontos, azért kéri: A közoktatásügyi kormány a német reformiskolák mintájára vezessen be egy új iskola-típust, melyben az idegen nyelvi oktatás egy *modern nyelvel* még pedig a franciával kezdődjék s a klasszikus nyelvek oktatása csak később fokozatosan vezetessék be. 2. Ez intézetek felső osztályaiban részint humanisztikus részint reálisztikus irányú tagoltság létesüljön, úgy, hogy a hum. ágban a görög a reálisztikusban meg az angol nyelv legyen kötelező, amott a math. természet-tudományi emitt a nyelvi-történeti oktatás szükséges megszorításával.

A megokolást Schipper tanácsos készítette. Hivatkozik 1. a németországi reformiskolák eredményére. 2. hogy a tanulók könnyebben tanulnak alsó fokon francia nyelvet, mint latint, 3. ez az iskolafaj a modern élet követeléseinek jobban megfelel s a tanulók 75-80% nem kénytelen latint tanulni, melynek semmi hasznát nem veszi.

Dr. Ozorai Frigyes.